

Lotteritilsynets vurdering av egnethet etter hvitvaskingsloven

Etter gjeldende hvitvaskingslov¹ som trådte i kraft 15. oktober 2018 er tilbydere av spilltjenester omfattet av hvitvaskingsregelverket. Dette innebærer at spillselskap som Norsk Tipping, Norsk Rikstoto og andre som tilbyr lotterier, slik som bingoentreprenører, spill på skip og arrangører av NM i turneringspoker, er rapporteringspliktige og må oppfylle hvitvaskingslovens krav.²

Mer informasjon om pliktene spilltilbyderne er underlagt, finnes på våre hjemmesider www.lottstift.no, under «Sjekkliste for deg som tilbyr spilltjenester».³ Det vises også til andre krav i hvitvaskingsloven.

Det stilles krav til at personer i virksomheten skal være «egnet» og til at Lotteritilsynet skal foreta vurderinger av egnethet. Kravet til egnethet retter seg mot en begrenset personkrets hos alle tilbydere av spilltjenester, og er hjemlet i forskrift om lotteritilsynet og lotteriregisteret m.m. § 2-2 jf. § 2-1.⁴ Egnethetskravet strekker seg videre enn kravet til autorisasjon av entreprenører i forskrift om lotteritilsynet og lotteriregisteret m.m. § 2-2.

Hvem skal vurderes?

Daglig leder og andre personer i den faktiske ledelsen, styremedlemmer (og varamedlemmer) eller reelle rettighetshavere i eller til virksomheten skal være «egnede».

Med daglig leder menes den som er registrert som daglig leder i foretaksregisteret. Videre skal alle medlemmer av styret, og eventuelle varamedlemmer, egnethetsvurderes.

Med andre personer i den faktiske ledelsen menes andre personer i virksomheten med et overordnet ansvar. Den enkelte virksomhet må selv definere **hvem** som anses som faktiske ledere. Eksempelvis vil personer som har en nøkkelfunksjon eller leder sentrale deler av virksomheten, kunne anses å være faktisk leder. Lotteritilsynet antar videre at følgende er relevant ved vurderingen av hvem som skal anses å være faktisk leder:

- Om det er en klart definert ledergruppe.
- Hvem det rapporteres til og hvem som har rapporteringsansvar.
- Stillingsinstrukser og fullmakter.

Reelle rettighetshavere skal egnethetsvurderes. En reell rettighetshaver er etter hvitvaskingsloven § 2 bokstav e en fysisk person som i siste instans reelt sett eier eller kontrollerer virksomheten.

Virksomheten må selv identifisere om virksomheten har reelle rettighetshavere, og hvem disse i så tilfelle er.

¹ Lov 1. juni 2018 nr. 23 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering (hvitvaskingsloven).

² Lotterier som kan gjennomføres uten tillatelse fra Lotteritilsynet, som møtelotteri, basarer og mindre lotteri, faller utenfor hvitvaskingslovens anvendelsesområde. Videre er det gjort unntak fra hvitvaskingslovens anvendelsesområde for tilbydere av foreningsbingo og enkelte typer store lotteri (der disse ikke tilbys og arrangeres av entreprenør).

³ <https://lottstift.no/nb/lotteri-og-bingo/hvitvasking/sjekkliste-for-deg-som-tilbyr-spilltjenester/>

⁴ Forskrift 21. desember 2000 nr. 1366 om lotteritilsynet og lotteriregisteret m.m.

Hva skal vurderes?

Egnethetsvurderingene innebærer at Lotteritilsynet skal se på vandel, så vel som enkelte andre forhold som kan ha betydning for om de nevnte personer kan ivareta sin stilling på en forsvarlig måte. Det skal fremlegges ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.⁵ Ved elektronisk søknad om politiattest brukes følgende formål: «Lotteri – godkjenning av organisasjoner, foreninger og entreprenører som omfattes av hvitvaskingsloven.» Politiattesten kan ikke være eldre enn tre måneder når den mottas av Lotteritilsynet.

Hva må du gjøre?

Skjema for vurdering av egnethet som ligger på vår hjemmeside skal fylles ut personlig av de som er aktuelle i den nevnte personkretsen.

Du har ansvar for:

- å identifisere de personer i din virksomhet som favnes av personkretsen som beskrevet over.
- å distribuere det vedlagte skjema til hver enkelt person og å sørge for at disse fylles ut og leveres tilbake til deg, sammen med politiattest fra den enkelte.
- å levere skjemaer og politiattestene fra din virksomhet tilbake til Lotteritilsynet.

Egnethetsskjemaene og politiattestene skal sendes pr. post: Lotteri- og stiftelsestilsynet, postboks 800, 6805 Førde eller på e-post til postmottak@lottstift.no

Dersom man søker om autorisasjon som entreprenør etter § 4c i lov om lotterier og § 2-2 i forskrift om Lotteritilsynet og Lotteriregisteret, skal skjemaet for egnethetsvurdering og politiattesten sendes samtidig med denne søknaden.

Hva gjør vi?

Basert på den informasjonen som oppgis i innsendte skjemaer foretar Lotteritilsynet en vurdering der man blir ansett som egnet eller uegnet til å inneha og ivareta sin stilling. Dersom man blir ansett som uegnet, kan vedtaket påklages etter reglene i forvaltningsloven.

Vurdering av egnetheten til den aktuelle personkretsen inngår i Lotteritilsynets kontinuerlige tilsynsarbeid på hvitvaskingsområdet, og Lotteritilsynet kan foreta rutinemessige kontroller av at personer fortsatt oppfyller egnethetskravene. Disse kan bli bedt om å fylle ut nye skjemaer. Lotteritilsynet minner om plikten til å sende inn nye egnethetsskjemaer dersom det skjer endringer i ledelsen, styret eller av reelle rettighetshavere i virksomheten. Videre skal det meldes fra til Lotteritilsynet dersom det skjer endringer i de opplysninger som er gitt i egenerklæringen, eller dersom det oppstår andre forhold som gjør at en person ikke lenger anses egnet.

⁵ Lov 28. mai 2010 nr. 16 om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten.